

Mültecilerin Sesi

Türkiye’de Yaşayan Mültecilerin Görüşlerine Adanmıştır

Üç ayda bir yayınlanır

Bahar 2008

Böyle yaşıyoruz

W.S. mülteci arkadaşlarıyla birlikte yaşadığı Aksaray’daki evlerini ve sağlıklı kalabilmek için yapılması gerekenleri anlatıyor.

Sayfa 2

Hala Buradayım

İsmi veremeyen bir mültecinin, İstanbul’da geçirdiği 17 yılda edindiği tecrübeler...

Sayfa 5

Hastaydım

Sudanlı bir mülteci şiddetten kaçtıktan sonra nasıl rehabilite olmaya başladığını anlatıyor.

Sayfa 6

Mülteci Kimdir?

İstanbul’un mahallelerinde yaşayan mültecilerle ilgili izlenimleri.

Sayfa 8

Suç yok ceza var!

Sudanlı bir sağlık uzmanından, ülkesinin korkunç geleneği: kadın sünneti.

Sayfa 10

Newroz Yemeği

TK, İran’daki evindeyken Newroz kutlamaları için pişirdiği geleneksel yemeğin tarifini paylaşıyor. Sayfa 11

Evimiz

Bir mülteci evinden enstantaneler

“Adımı söylemeyeceğim ama neler yaptığımı anlattırım. Evden hiç çıkmıyorum çünkü çıkınca yapacak hiçbir şeyim yok.”

İnsan hakları, tüm insanların hak ve saygınlık açısından eşit ve özgür olarak doğduğu anlayışına dayanır. İnsan hakları, her bir bireye bağımsız seçim yapma ve yeteneklerini geliştirme özgürlüğü sağlar. Bu özgürlükler başkalarının haklarına saygılı olmak ve bu hakları çiğnememe zorunluluğu ile dengelenmektedir. Bir başka deyişle, birçok hakkın yanında bir sorumluluk da bulunmaktadır.

Ama maalesef mülteciler insan haklarından yaralanmamaktadır. İstanbul'da yaşayan mülteciler açlıkla ve hastalıkla mücadele etmektedir.

Mülteciler bize en temel bazı sorunlarından bahsetti. Bunlar; yerleşim, gıda ve iş sorunu. Mülteciler genelde dışarıdan ve akrabalarından gelen paralar sayesinde ihtiyaçlarını giderir. Ama bazılarının kimsesi olmadığından, hiç çekinmeden birbirine maddi ve manevi konuda destek vermektedirler.

Acaba onlar için ne yapabiliriz, ne yapmamız gerekiyor?

-Hayyan Ramadan, Türkiye

.....

Böyle yaşıyoruz...

“Ben ülkemden karımla birlikte kaçtım, burada bir süre kaldıktan sonra tüm param bitti. Karım beni terk edip gitti, şimdi nerede olduğunu bilmiyorum. Zaten oradan kaçma nedenim karımdı. Şimdi artık hiçbir şey düşünmüyorum.

Günümü nasıl geçireceğimi düşünmem gerektiğini biliyorum ama sadece ne yiyeceğimi düşünüyorum. Ben çok güçlü bir adamım ama kimse beni çalıştırmıyor, daha doğrusu beni çalıştırmak için izinleri yok.

Karım beni terk ettikten sonra sokakta, deniz kenarında yatıyordum; kalacağım yer yoktu. Sonra arkadaşlarla tanıştım ve onlarla kalmaya başladım. BM görüşmesinden sonra beni İzmir'e gönderdiler ama ben gitmedim. Konyalı bir adamla

tanıştım bana yardım edeceğine söz verdi; bana bir ev, bir iş bulacağını söyledi. Bu sayede karımın bana döneceğini düşündüm. Bana Ceylan Grup'ta işe alınmam için bir belge verdi. Ben de bu belgeyi alıp Ankara ofislerine gittim ve başvuruda bulundum. Ama beni işe almadılar ve İzmir'e gitmem gerektiğini söylediler. Ben İzmir'de yaşayamam... Gitmeyeceğim.”

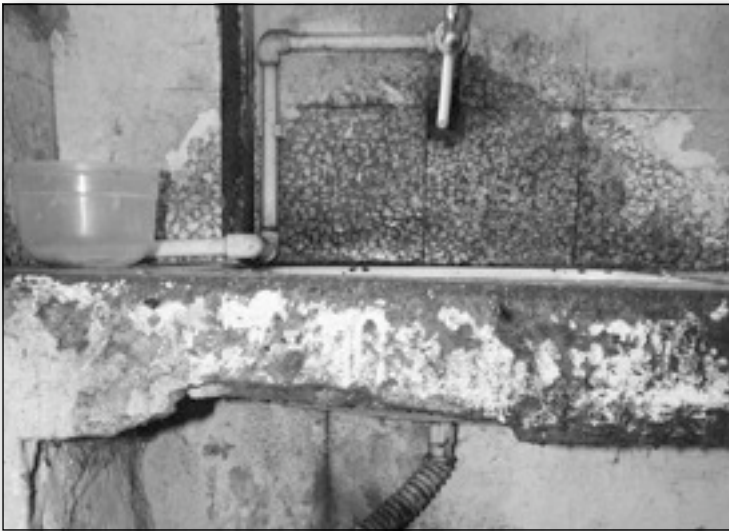

Arkadaşlarla

gündüz yatıyoruz, akşam kalkıyoruz. Çünkü günde bir defa yemek yiyorum ve gündüz hareket etmeyerek daha az enerji harcıyorum. Bu şekilde hayatta kalabiliyorum.

“Biz duş alırken ne yapıyoruz biliyor musunuz? Tuzu suyla karıştırarak yıkıyoruz, bunu neden yaptığımızı anladınız mı? Ben nargile içiyorum tütününü kendim hazırlıyorum, ısınmak için de çay içiyoruz, sıkılmamak için kâğıt oynuyoruz. Allah'a inancım var ama açıkçası biz artık insan filan değiliz. İnsan bir kere ölür, ben ise günde bin kere ölüyorum.”

-- W.S., Sudan, Hayyan Ramadan'a anlattığı biçimde.

Kapalı ve kalabalık dairelerde yaşamının sağlık riskleri

Barınma sorunu, Türkiye’deki birçok sığınmacı için hem büyük bir stres kaynağı hem de ağır maddi yük oluşturuyor. Sığınmacı ve mülteciler zulüm korkusu ile yurtlarından kaçıp az bir para ile gemilerle ya da karayoluyla uzun yolculuklara çıkıyor. Türkiye’ye geldiklerinde ise çoğu kez yasal statüleri olmadan kendi geçimlerini sağlamaları gerekiyor.

Bu yüzden pek çok sığınmacı ve mülteci yıkık dökük dairelerde grup halinde barınmak zorunda bulur kendini. Düzgün bir tesisat, ısınma ve havalandırma sistemi olmayan bu dairelerde kalan sığınmacı ve mülteciler, pek çok bulaşıcı hastalığa maruz kalıyor.

Bunlardan en kötüsü ışık almayan ve havasız ortamlarda adeta coşan veremdir. Tedavi edilmediği takdirde, verem öldürücü bir hastalıktır. HIV/AIDS gibi hastalıklar sebebiyle zaten zayıflamış bir bağışıklık sistemi olan kişiler için özellikle tehlikelidir. Halbuki verem ilaçları hem çok etkili, hem de ucuzdur, veremden korunma önlemleri de genel olarak kolay ve ücretsizdir. Barınma koşullarının tetiklediği diğer birçok sağlık sorunu da önlenabilir ve tedavi edilebilir.

Bu sığınmacı ve mülteciler için iyi bir haber çünkü Avrupa Birliği ülkelerinde yaşayan göçmen grupları arasında verem, yerli vatandaşlara göre dört kat daha sık görülmektedir. Sığınmacı ve mültecilerin kapalı alanlarda yaptıkları pek çok seyahat, yaşadıkları evler pek çok virütik ve deri hastalıklarının, ayrıca psikolojik sorunların gelişmesine sebep olmaktadır.

Evinizin sağlığınıza zarar Vermemesini Sağlamak için ne yapabilirsiniz?

- Havalarda çok soğuk değilse muhakkak camları açıp evi havalandırın (Verem iyi havalandırılmış mekanlarda yaşamını sürdüremez).
- Gün içerisinde perdeleri açıp eve güneş ışığı girmesini sağlayın. (Güneş ışınları veremi öldürür).

- Mikropların ölmesi için yatak örtülerini ve mutfak yüzeylerini sıkça sıcak su ile yıkayın.
- Mutfak ve banyonuzda anti-bakteriyal bir sabun bulundurun ve gün içerisinde ellerinizi bolca yıkayın.

Barınma koşulları yüzünden oluşan hastalıkların belirtileri nelerdir?

Tıbbi masrafları karşılayamayacağınızı düşünseniz de aşağıdaki belirtileri gösteriyorsanız bir doktora görünmeniz çok önemlidir:

- Haftalarca geçmeyen ve derinden gelen bir öksürüğünüz varsa
- Öksürürken yeşil veya sarı renkte ya da kanla karışık balgam çıkarıyorsanız
- Göğsünüz, sırtınız veya böbreklerinizde ağrınız varsa
- Anormal bir yorgunluk, mide bulantısı veya nefes darlığınız varsa.

Doktora gitmek için maddi koşullarınız uygun değilse

- Mülteci ve sığınmacılar genellikle kendi tıbbi masraflarını karşılamak zorundadır. Fakat eğer kayıt olduğunuz polise ödeyemeyecek durumda olduğunuzu ispat ederseniz, ücretsiz tedavi olmanız için polisin sizi devlet hastanelerine yönlendirmesi gerekir.
- Polisten bulunduğunuz şehirdeki Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı hakkında bilgi isteyebilirsiniz. Bu vakıf size sağlık masraflarınız konusunda yardımcı olabilir.
- Sığınmacı ve Göçmenlerle Dayanışma Derneği’nin Nevşehir, Kayseri, Kırşehir, Aksaray ve Niğde şehirlerinde bulunan yerel ofislerine başvurabilirsiniz. (Merkez Ofis Ankara: 0312-426 0319)
- İnsan Kaynağını Geliştirme Vakfı’nın Eskişehir, Bilecik ve Kütahya’da bulunan yerel ofislerine başvurabilirsiniz. (Merkez ofis İstanbul: 0212-254 1796/76)

Hala buradayım:

Türkiye’de 17 yıllık mülteci hayatı

1991 Mart ayında Türkiye’ye geldim. Rusya’da uluslararası hukuk alanındaki üniversite eğitimimi yeni tamamlamıştım. Ülkemde bir savaş devam etmekte olduğu halde ülkeme geri dönmem bekleniyordu. Fakat ben eğitime devam edebilmek ya da ülkemdeki savaş bitene kadar çalışabilmek için Avrupa’ya gitmek istiyordum. Türkiye’den geçersen vize alabileceğimi düşünmüştüm.

Fakat vize alamadım. Birçok kez kaçak yollardan kaçmayı denedim ama her defasında yakalandım ve geri getirildim. Yunanistan’a gitmek için İzmir’den deniz yoluyla kaçmayı denedim. Edirne sınırından kara yoluyla kaçmayı denedim. Eğer ülkeden kaçak olarak çıkmaya çalışırken yakalanırsan seni her defasında nezarete kapatıyorlar.

Türkiye’deki ilk işim o kadar kötü değildi. Sirkeci’de bir otelde tercüman olarak çalıştım. Rusça, Fransızca, İngilizce, Türkçe ve kendi dilimi konuşuyorum. O sıralarda Sovyetler Birliği’nde “Glasnost” (açıklık) rüzgarı esiyordu, o yüzden Sovyet ülkelerinden çok sayıda turist geliyordu.

Koşullarımız çok kötüydü: sağlıklı bir ortam, yemek çok kötüydü, bazen ne su ne de elektrik oluyordu. Mahkumlardan daha kötü koşullarda tutuluyorduk. Biz de grev yapmaya karar verdik.

İstanbul’da 1993 yılında Afrikalı göçmenlere karşı bir kampanya yürütüldü. Bizden 400 kişiyi Türkiye’nin doğusunda, Sivas’ta bulunan bir göçmen kampına götürdüler.

Aramızda Sri Lankalı, Tunuslu, Cezayirli, Faslı da vardı ama çoğunluk siyahi Afrikalılardı. Her hafta daha çok insan getiriyorlardı. Koşullarımız çok kötüydü: tam anlamıyla sağlıklı bir ortamdı, yemek çok kötüydü, bazen ne su ne de elektrik bulunuyordu. Tutuklu insanlardan daha kötü koşullarda tutuluyorduk. Bu yüzden grev yapmaya karar verdik. Ceza olarak bizi Irak sınırına taşıdılar – bizi Irak’a yollamak istediler. Buradaki kamp daha da beterdı. İnsanlar hergün buradan kaçmaya çalıştı. Ben de denedim ama şanssızdım ve 1995 yılına kadar iki sene boyunca orada kalmak zorunda kaldım.

Geceleri güvenlik çok sıkı değildi - birçok insan kaçmayı başardı. Halbuki Türk ordusu ve PKK bu bölgede çatışma içinde olduklarından, jandarma ve asker korkusundan insanların kaçmayacaklarını düşündüler. En sonunda ben de kaçmayı başardım. Tır şoförleri bizleri alıp Diyarbakır’a kadar kamyonlarının arkalarına sakladılar, oradan da İstanbul’a otobüsle devam ettik. O zamanlar doğudaki Kürtler bize ve amaçlarımıza sempati ile yaklaşıyorlardı çünkü onlar da Türk ordusu ile benzer sorunlar yaşıyorlardı. Bize yardımcı oldular.

Döndüğümde yine Taksim’de başka bir otelde çalışmaya başladım. Tarla başı ve Aksaray’da eski, ucuz evlerde yaşamaya başladım. Yasalara göre burada ev kiralamak için vize veya benzeri belgeler göstermek gerekiyor, fakat Aksaray ve Tarla başı’nda bu kanunlar geçerli değil. 3 -10 arası kadar insanla birlikte daire paylaştım. Her ay 15 ya da 10 lira civarında kira veriyordum. Çok, çok uzun bir süreçti ama en sonunda mülteci statüsünü kazandım.

Tabii ki, bazı insanlar hayatta kalabilmek için uyuşturucu, kara para aklama gibi kötü işlere bulaşabiliyorlar. Afganlar bunu yapıyor, Türkler yapıyor, İranlılar yapıyor, Pakistanlılar da. Ama hiçbir siyahi kişi Afrika’dan buraya yanında uyuşturucu ile gelmez. Eğer bu işlere karışan bazı Afrikalılar varsa da patronları Türk, İranlı ya da Afgandır. İnsanların sağ kalması için kötü ve yasadışı işlere bulaşmaları gerekiyor demek istemiyorum. Fakat eğer bunu yaparlarsa Türk vatandaşları ile aynı koşullarda yargılanmaları gerekir. Eğer suçluysalar, Türk kanunlarına göre cezalandırılmalıdırlar.

Bu günlerde, bir siyahın herhangi bir sorunu olursa, avukat tutma hakkı var. İnsan kendini artık daha güvende hissediyor. Gece klüplerine gidebiliyor, dans edebiliyor, bir kadeh şarap içebiliyoruz.

Bu günlerde, eğer bir siyahın herhangi bir sorunu olursa, avukat tutmaya hakkı var. İnsan kendini artık daha güvende hissediyor. Siyahi insanlar artık gece klüplerine gidebiliyor, dans edebiliyor, bir kadeh şarap içebiliyor. Halbuki eskiden polisler geceleri onları aramaya çıkarlardı. Artık polisler insan hakkı eğitimleri alıyorlar ve bu bize karşı davranışlarını değiştirmelerini sağlıyor ya da öyle olmasını ümit ediyoruz. Bizler de Türkler gibi muamele görmek istiyoruz.

Ben halen yeniden yerleştirilmeyi bekliyorum. İş iznim olmadığı için yasal olarak çalışmıyorum. Vatansızım. Bu koşullarda burada kalmayı hayal edemiyorum. Eşim ve çocuklarım bir ülkeye, ben başka bir ülkeye gönderilsek bile, tekrar bir araya gelmenin bir yolunu buluruz. Fakat burada acı çekiyoruz. Hiçbir belgen veya hakkın olmadan bir ülkede 16 sene boyunca yaşamayı hayal edebiliyor musunuz? Bir insan ne kadar vatansız kalabilir? Yasadışı yaşamak demek yeraltında yaşamak demek; insan haklarının yarısından mahrum kalıyorsun.

İstanbul'da bulunan bütün Afrikalı göçmenler ülkelerindeki koşullardan dolayı göç ediyorlar. Bir ülkede savaş biterken

komşu ülkede savaş başlıyor. Afrika bir yanardağ gibi. Bu sorunlar yüzünden Afrika ekonomisi çok zayıf. Rüşvetçi liderler, yetersiz eğitim, berbat bir sağlık sistemi, sıfır teknoloji, adaletsizlik, kabilecilik, demokrasi ve şeffaflığın olmaması... Bu liste daha uzar. Durum kötüye gittikçe Afrikalılar daha iyi bir hayat, bir iş ve daha iyi yaşam koşulları bulmak ümidiyle kıtayı terk ediyorlar. Bitmek bilmeyen savaşlar devam ettikçe, insanlar kaçmaya mecbur kalıyorlar. Bu yüzden de bütün göçlerin haklı olduğunu düşünüyorum. Gerçek sığınmacılar, mülteciler ve ekonomik göçmenlerin ülkelerini terk etmek için haklı nedenleri var.

Eğer Afrika'da durumu düzeltmeyi başarabilirsek, artık Amerika'ya ya da Avrupa'ya göçmen olarak değil, işadamları veya turist olarak gideceğiz.

Afrika'da bizler, Batılı ülkeler tarafından sömürüldüğümüzü, zengin ve güçlü ülkeleri ilgilendiren iş alanlarında gerekli eşitlik ve adalete sahip olmadığımızı düşünüyoruz. Fakat bütün sorunlarımız için Batılı ülkeleri de suçlayamayız. Buraya geldiğimden beri bunu farkettim. Kendi kendimize işlerimizi idare edebilirsek Afrika'da herşey daha iyi olacaktır. Eğer bunu başarabilirsek, artık Amerika'ya ya da Avrupa'ya göçmen olarak değil, işadamları veya turist olarak gideceğiz.

--G.

Hastaydım ve gidecek yerim yoktu...

Yargılanmadan ve hiç bir suç işlememiş olmama rağmen yedi ay gözaltında tutulduktan sonra ülkemi terkettim.

Etiyopya'ya kaçtım ve bir yıl orada yaşadıkdan sonra gizlice ülkeme geri döndüm. Tam 15 gün kaldıktan sonra kendimi güvende hissetmediğim için 15 Eylül 2005'te tekrar kaçtım. O günden beri de ailemden hiç kimseyle konuşamadım bile.

Darfur, Sudan'a gittim ve orada devletin yürüttüğü bir yardım programında çalışmaya başladım. İşyerinde tanık olduğum yolsuzluklarla ilgili laf ettiğim için silahlı gruplara bilgi sızdırmakla suçlandım.

Ben de Eylül 2007'de Libya üzerinden Türkiye'ye kaçtım. Önce İzmir'e vardım, sonra da 25 Eylül'de Ankara'daki BM Mülteciler Yüksek Komiserliğine (BMMYK) gittim. İlk mülakat için 50 gün sonraya, 15 Kasım'a randevu verdiler. O elli gün boyunca kalacak yer ve hayatta kalabilmek için para bulmaya çalışıp durdum. Mülakat günü geldiğinde Ankara'ya gidecek param bile yoktu. Ben de HYD Mülteci Destek Ofisine (RLAP) gittim. Bir otobüs şirketine faks çektiler de BMMYK randevuma gidebildim. BMMYK bana Hatay'a gitmemi söyledi ama bilet param olmadığı için gidemedim. O yüzden bir mültecinin yardımıyla İstanbul'a geri döndüm.

İkamet yerimin Hatay'dan İzmir'e değiştirilmesinin sorunu çözeceğini sandım ama pek farketmedi. Hala çok ciddi acı çekiyordum.

Sık sık RLAP'e gidiyordum. Onlardan İnsan Kaynağı Geliştirme Vakfı (İKGV) adında bir kurumun mültecileri kaydettiğini öğrendim. Ocak 2008'de oraya giderek sorunlarımdan söz ettim. Vakfın yöneticisinin müdahalesiyle ikamet yerim Hatay'dan İzmir'e değiştirildi. Bunun sorunlarımı çözeceğini düşünüyordum ama çok farketmedi.

İKGV ekibi beni bir psikologla görüştü. Sorunlarımı dinleyen psikolog beni (Türkiye) İnsan Hakları Vakfı'na gönderdi. Maruz kaldığım işkenceyi dinlediklerinde, dosyamla ilgili BMMYK'nın atlamış olduğu bazı bazı olaylar dikkatlerini çekti. Oradaki ilk görüştüğüm kişiye omurgamla ilgili problemimi söyledim ve beni bir çok doktorun muayene etmesini sağladılar. Kemik hastalıkları uzmanı, göz doktoru, dermatolog, göğüs hastalıkları uzmanı ve bir psikiyatrist beni muayene etti. Bu bakımı alabildiğim için çok müteşekkirim. TİHV ve İKGV'nin gösterdiği ilgi sayesinde psikolojik olarak kendimi çok daha iyi hissediyorum; diğer hastalıklarım da iyileşmeye başladı.

Bu kadar çok tıbbi sorunum olduğu için son mülakat tarihim 17 Ağustos 2008'den daha erken bir tarihe, 31 Ocak 2008'e aldılar. Biraz rahatlamaya başlamıştım ve ikametim İzmir'den İstanbul'a alınca psikolojik olarak yaşadığım stres de hafifledi.

(Türkiye) İnsan Hakları Vakfı ve İKGV'nin gösterdiği ilgi sayesinde psikolojik olarak kendimi çok daha iyi hissediyorum; diğer hastalıklarım da iyileşmeye başladı.

Fiziksel ve psikolojik durumumda ciddi iyileşme oldu ama hayat benim için hala çok zor. Sürekli kalacak bir yer bulma ve hayatta kalma uğraşı veriyorum. Tek bir odada iki arkadaşımınla birlikte yaşıyoruz. 150 YTL kira ve su, elektrik faturaları gibi masraflarımız var. Diğer tüm mülteciler gibi, biz de çalışma imkanımız olmadığı için birçok zorlukla karşı karşıyayız.

Üstelik bize dışarıdan destek verecek kimsemiz de yok. 18 Şubat'taki kar fırtınasında yaşadığımız yerin damı fırtına yüzünden uçtu. Ev sahibi tamir etmek için ancak o zaman geldiği için üç gün boyunca başımızın üstünde bir çatı olmadan yaşadık. Bu tür durumlarda ne yapacağımızı da bilemiyoruz çünkü kendi ülkemizde yaşadığımız en soğuk gün 18 derece filan oluyordu.

Her ayın başında bizim için yeni bir mücadele zamanı. Elektrik, su faturaları ve kirayı ödemek için para bulmak zorundayız.

İçinde yaşamak zorunda kaldığımız koşulları ortaya dökün, raporlar yazın. Nasıl yaşadığımızı insanlara anlatın.

Başta Türkiye'dekiler olmak üzere tüm insani yardım örgütlerine ve mültecilere yardım etmek için çalışan kurumlara sesleniyorum: İçinde yaşamak zorunda kaldığımız koşulları ortaya dökün, raporlar yazın. Nasıl yaşadığımızı insanlara anlatın. Sadece hayatta kalabilmek için yaptıklarımızı duyurun.

Son olarak İKGV'deki herkese verdikleri büyük destek ve mülteciler için yaptıklarından dolayı teşekkür etmek istiyorum. Ayrıca, RLAP'e ve danışmanım Elif'e de bana sağladıkları hukuki destekten dolayı şükranlarımı belirtiyorum.

-- F, Sudan

كنت مريضا و لم أعرف ألى أين اذهب

خرجت من وطني بسبب أعتقالي لمدة سبعة اشهر دون تهمة او جريمة أرتكبتها و دون تقديمي لمحاكمه. مكثت عاما كاملا في دولة اثيوبيا عدت بعدها لبلدي متنكرا لمدة خمسة عشر يوما دون ان التقي بأى من أفراد عائلتي منذ ١٥\٠٩\٢٠٠٥ , حيث كنت أعمل في منظمة وطنية حكومية في مجال الأغاثة بمنطقة دارفور بالسودان. أثناء عملي أكتشفت اختلاسات مالية و كان هذا سببا في اتهامي بتقديم معلومات للحركات المسلحة.

دخلت تركيا عن طريق أزمير مرورا بليبيا في شهر ٠٩\٢٠٠٧. ذهبت ألى انقرة لمكتب الأمم المتحدة في ٢٥\٠٩ تم تحديد موعد المقابلة الاولى ١١\١٥ الى بعد خمسون يوما و كانت المعاناة بتدبير مكان السكن طيلة الخمسون يوما. بعد انتهاء الفترة حان موعد المقابلة و لم اكن املك قيمة التذكرة ذهبت ألى (ر ل ا ب) و تم إرسال فاكس الى احدى شركات المواصلات ذهبت للمقابلة تم ارسالى الى مدينة (هتاي) لم اتمكن من الذهاب لأنني لا املك قيمة التذكرة. الى ان قام احد اللاجئين الصوماليين بمساعدتي حضرت استنابول.

أثناء ترددي الى (ر ل ا ب) علمت بأنه م افتتاح مكتب يقوم بتسجيل اللاجئين (ه ر د ف) و كان ها في شهر يناير ٢٠٠٨ , قمت بمقابلة الموظف المسؤل طرحت عليه المشكلة و قام بترجمة حديثي لمسؤل المكتب الذي قام بتحويلى من (هاتاي) الى (ازمير) ولم تحل مشكلتي لعدم الاختلاف بين هتاي و ازمير. تم تحويلي للمعالجة النفسية (ه ر د ف) بعد المقابلة الاولى علمت بحجم المعاناة الكبيرة التي اعاني منها ثم تحويلي الى

علم المقابل بالمعاناة التي قاسيتها نتيجة للتعذيب و الاهمال الذي حقوق الانساني التركي

وجدته من المفوضية السامية لشئون اللاجئين بالرغم من أخباري للمقابل من اصابه في السلسلة الفقرية. تم تحويلي الى عدد من الاختصاصين /جراحة العظام/العيون/الجلدية/الأمراض الصدرية/ الأمراض النفسية. نتيجة للاهتمام الذي وجدته من (ه ر د ف) و حقوق الانسان تحسنت الحالة النفسية و زالت كثير من الأمراض التي كنت أعانيها.

نتيجة للتقرير الطبي تم تقديم موعد المقابلة النهائية فكانت في يوم ٢٧\٠٨\٢٠٠٨ كان ذلك أثره الطيب في تحسن الحالة النفسية كم تم ايضا تحويل السكن من ازمير الى استنابول.

بالرغم من التطور الذي حدث من الناحية البدنية و النفسية ألا انني ماظلت اعاني من مشاكل السكن و الاعاشة حيث انني اقيم من غرفة مع زملائي اثنين. ندفع مبلغ ١٥٠ دولار عبارة عن قيمة الايجار + فواتير الماء و الكهرباء و الصرف على الاعاشة. نعاني كثيرا جدا لعدم وجوى فرص للعمل بالنسبة للاجئين.

بالاضافة لعدم وجود احد بالخارج يقدم لنا المساعدات. اثناء حدوث العاصفة الثلجية التي كانت بتاريخ ١٨\٠٢\٢٠٠٨ قامت الرياح بازالة سقف الغرفة التي نساكن بها عشنا تحت تلك الظروف لمدة ثلاثة ايام نلتحف السماء و تفترش الأرض حتى حضور صاحب المنزل الذى قام باصلاح الغرفة بعدما تذوقنا مر العذاب مع العلم باننا قادمين من دولة ادنى درجة للحرارة بها شتاء ١٨ درجة في عز الشتاء تتواصل المعاناة مع بداية كل شهر جديد عندما يحين دفع ايجار الغرفة + فواتير الماء و الكهرباء. نناشد المنظمات التي تعمل في المجالات الانسانية و التي تقوم بكاتبة التقارير عن اوضاع اللاجئين من العالم و تركيا على وجه الخصوص , تسليط الضوء على احوال اللاجئين و عمل مسوحات لمعرفة الاحتياجات الفعلية العاجلة التي تؤمن المحافظة على حياة البشر.

في ختام القول لا يسعني الا ان اشكر القائمين على امر (ه ر د ف) للاهمام البالغ الذي وجدته و الجهود المقدرة التي يقوم بها جميع افراد التيم العامل من تنزيل الصعاب و مساعدة اللاجئين في حل مشكلاتهم

كما لا يفوتني ان اشكر اسرة (ر ل ا ب) و مستشارها القانوني (اليف) التي ما نجلت على بكل الاستشارات القانونية.

ف، السودان

Mülteci kimdir?

Uluslararası hukuka göre mülteci, vatandaşları oldukları ülke dışında yaşayan ve zulüm ya da haklı nedenlerle zulüm görme endişesi nedeniyle ülkelerine dönmek istemeyen ya da dönemeyen kişilerdir. Bu zulüm tehdidi ırk, din, uyruk, siyasi düşünce ya da belli bir gruba mensubiyet gibi nedenlerden kaynaklanabilir.

Bu nedenlerle sığınma arayışıyla Türkiye'ye gelenler yetkililere kayıt yaptırmalı ve Ankara'da bulunan Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği'ne başvurmalıdır. Bu kurumlarda, mülteci statüsünün tanınmasına yönelik süreç başlatılır. Kendilerini ülkelerinden kaçmaya zorlayan sebepleri anlatırlar. BMMYK statülerini tanırsa, üçüncü bir ülkeye yerleştirmek için çalışmaya başlar.

Türkiye Avrupa dışından gelen mültecilerin kalıcı ikamet etmelerine izin vermez ama BMMYK'da dosyalarının incelenmesi tamamlanıp, nihai karar çıkıncaya kadar geçici koruma sağlar.

Birçok Türkiye vatandaşı bu yeni komşularının durumlarına yabancıdır. Hayat tarzları farklı, statüleri belirsizdir.

Sığınmacılarla Türkiyeli ev sahipleri arasındaki yanlış anlaşmalara sebep olan görüşleri öğrenmek için gazeteci Hayyan Ramadan İstanbul sokaklarında şu soruyu sordu:

Mülteci kimdir?

“Mülteci kaçandır.”

Asaf, 34 yaşında, çalışmıyor, Kumkapı

“Zenciler, Farslar, Araplar, Cezayirli; bu mülteciler Yunanistan'dan kovuldukları için Türkiye'ye geliyorlar.[...] Zenciler, bunlar Yunanistan'a gidiyor. Ama Yunanistan atıyor bunları denize. Mülteci bunlar.”

Emin, 28 yaşında, esnaf, Kumkapı

“Afrikalılar çok efendi, edepli. Afganlar savaştan kaçmışlar. Afrikalılar çok iyi; ama sarışın beyazlardan bıktık. Alın teriyle çalışanlar kalsın; ama gayrimeşru yollardan çalışanları sınır dışı etsinler.”

Ayşen, 33, aktivist, Kumkapı

“Biz Avrupa'ya neden gidiyorsak onlar da (Afrikalılar) o yüzden buraya geliyor.”

Adem, 40 yaşında, esnaf, Tarlabası

“Esrar satıyorlar, fuhuş, hırsızlık, kapkaççılık yapıyorlar diye duyum alıyoruz. Duyduklarımız bunlar. Bunları yapmak için geliyorlar. Buraya gelen aç kalınca ne yapacak? Ben de aç kalsam yaparım.”

Metin, 55, kuyumcu, Tarlabası

“Mültecinin tam anlamını bilmiyorum, kaçarak gelmişler..

Tarlabası'nda çoğunlukla Afrikalılar var, iş amacıyla geliyorlar. Oradaki durumları iyi değil. Ekonomik nedenlerden geliyorlar. İş imkanı yok. Burada imkan var. Kimse karışmıyor onlara. Boyacılık, kağıtçılık yapıyorlar. 2. el ev eşyası satıyorlar..

Ben üzülüyorum. Camilerde dileniyorlar. Sabah, 4-5'te kalkıp, balık pazarına gidiyorlar, balık artıklarını topluyorlar..

Ben dilenenleri görünce, zenciye daha çok acıyorum. Düşünüyorum, acaba bizden gidip, yurt dışında böyle olanlar var mıdır diye.”

Saffet, 24, esnaf, Tarlabası

“Devrimci” biliyorum ama “mülteci” kime denir bilmiyorum. [...] Aaa, o zaman Iraklılar gibi. Ya şimdi ölücem, ya 2 saat sonra ölücem diyor. Onun için kaçıp geliyor Iraklılar..

Ermeniler orada geçim sağlayamıyorlar, onun için geliyorlar. Afrikalıları bilmiyorum. Türkiye çok güzel diyorlar, herhalde gezmek için geliyorlar. Zencilerin paraları çok, herhalde. Gelip geziyorlar. Türkiye'yi seviyorlar, kalıyorlar. Sonra herhalde paraları bitiyor. Onun için de çalışıyorlar.”

Erdem, 18, internet cafe sahibi, Kumkapı

“Afrika çok sıcak, Türkiye serin diye geliyorlar. Bir de burada iş imkanı var. Orada böcek möcek var. Onun için geliyorlar herhalde.”

Ziya, 16, bakkal çırağı, Kumkapı

“Mülteci, sonradan TC vatandaşı olmuş kaçaklara deniyor..

Orada aç kaldıkları için geliyorlar. Çoğu buranın vatandaşı olmuş. (Afrikalılar) Orada odun kesip 5 saatte kazanacağını, burada bir saat satıp kazanıyorlar. Afrikalıların hepsi çalışıyor. Aylak gezeni yok.”

Fatma, 35, çalışmıyor, Kumkapı

Bir mülteci den Sudan’da kadın sünneti uygulaması üzerine izlenimler

Bu zavallı küçük kızın suçu neydi? Geleceği neden rehin alınmıştı?

Size bir öykü anlatacağım. Bu benim hayal gücümün ürünü değil. Aksine, Omdurman kentinin Wad Nubawi mahallesinde bulunan bir tıp merkezinde, ilk yardım sağlık görevlisi olarak çalıştığım dönemde tanık olduğum gerçek bir olay bu.

Üçü kadın, çok sayıda meslektaşımın ilkyardım derslerinden birini çalışırken yaklaşık 37 yaşında bir kadın yanımıza geldi. Kucağında dört yaşlarında bir kız çocuğu vardı. Birlikte çalıştığımız ebelerle konuştular. Adları Ayşe ve Hatice’ydi. Bu operasyonu yapmayı kabul ettiler. Biri nazikçe erkeklerden odayı terk etmelerini istedi. Biz dışarı çıktık ve onlar da ufak kızın çığlıklarına kulaklarını tıkayarak bu operasyonu gerçekleştirdi. Odada kadın meslektaşlarımız da bulunuyordu.

Operasyon bittiğinde o küçük odaya girerek ebelere, bu geleneğin tehlikeli sonuçlarını bilmelerine rağmen neden operasyonu yapmayı kabul ettiklerini sorduk. Bize şöyle dediler: “Anneler kızlarının sünnet olması konusunda ısrarlılar. Biz buna rıza göstermesek de, yapmayı reddetsek de bu gelenek doğu toplumlarında yok olmayacak.”

M., Sudan

هناك ملتجى من السودان يفكر حول موضوع تطهير النساء

اي زنب ارتكبتة هذه الفتاة المسكينة التي سوف تصبح راهنة في المستقبل.

سوف اروي قصة ليس هي من وحي الخيال بل انها حقيقة شاهدتها بعيني في مدينة ام درمان حيث كنت اتدرب على الاسعافات الاولية بمستوصف في حي واد نوباوي. حين كنت انا و معي بعضاً من الزملاء و ثلاثة من البنات حيث كنا نتلقى كورس الاسعافات الاولية عندما جاءت امرأة و هي تقريباً في سن السابع و الثلاثين عاماً و هي تحمل معها بنتها الصغيرة و عمرها حوالي اربع سنوات. و قامت هذه الامراه بالاتفاق مع القابلة التي كنا نعمل معها و هي تدعى عائشة، و أخرى تسمى خديجة، على هذه العملية. عندما قالت لنا القابلات اخرجوا ايها الشباب بتريقة مهذبة. عندما خرجنا قاموا بإجراء هذه العملية مع هذه الطفلة الصغيرة و هي تصرخ. كانت الزميلات موجودات داخل الغرفة. عندما إنتهوا دخلنا حجرة العملية الصغيرة و سألنا القابلات لماذا انتم تقومون بهذه العملية برغم انكم تعلمون ان ممارسة هذه العادة ضارة. و قالت لنا ان الامهات يصرن علي ممارسة الختان و هي تقول نحن ننفادة إجراء و ترخيص هذه العادة و لكنها لا تنتهي في مجتمعاتنا الشرقية.

م، السودان

Bir Newroz yemeği

Gelenekler bazen yaşamımızı kısıtlar ve onları kırmamız gerekebilir. Ama bazı güzel gelenekler var ki asırlardır ayakta duruyor. İran'daki Newroz Bayramı da ayakta kalan bu güzel geleneklerden biridir. Bu bayram kış soğuklarının bitişi, yeryüzünün yeniden yeşermesi ve çiçeklerin açılması, yani baharla başlıyor. Eski senenin bitişi ve yeni bir seneyi neşeyle karşılamak için İranlılar yeni kıyafetler giyiniyor, Haft Sin sofrasını açar, sofranın etrafında toplanarak yeni yılın başlama anına kadar dua ederler. Yeni yılda aile fertleri öpüşerek yeni yılı kutlar. Bundan sonra senenin ilk yemeği olarak hep beraber Sabzi Polo Mahi (Sebzeli Pilav ve Balık) yerler. Bu yemeğin tarifi aşağıda verilmiştir.

Gerekli malzemeler: Pirinç, pilavlık sebze (kişniş, dereotu, tere, az bir miktar yeşil soğan sapı), balık.

Pirinç bir kaptan birkaç kere yıkayarak suyunun berrak hale gelmesini sağlarız. Pirincin cinsine göre bir süre tuzlu suda pirinç ıslatırız.

Daha önce ayıklayıp yıkadığımız sebzeleri ufacık doğruruz.

Pilavı kaynatacağımız tencereye su ve tuz koyup kaynatmaya bırakırız. Su kaynadıktan sonra ıslattığımız pirinçleri kaynar suya ekleriz ve pirinçler biraz piştikten sonra ocaktan alır, bir süzgeçle süzeriz.

Bundan sonra pilavı demleyeceğimiz tencerenin dibini yağlar; patates, lavaş veya süzölmüş pirinç ve safran karışımıyla vb. (herkes kendi ailesinin damak tadına göre) tencerenin dibini kaplarız. Bundan sonra süzdüğümüz pirincin bir kısmını tencereye koyar üzerine bir kat da doğranmış sebze ekleriz. Bu işleme bütün malzeme bitinceye kadar devam ederiz. Sonra temiz bir bezle kapladığımız tencere kapağıyla tencerenin ağzını kapatır, demlemeye bırakırız. Bundan sonra sıra ailelerin zevkleri ve maddi durumlarına göre aldıkları balıkların pişirilmesine geliyor. Balık çeşitli yöntemlerle pişirilebilir. Bazı aileler balığı temizledikten sonra (dilimlemeden) karnını yarararak dövülmüş ceviz, ekşi nar salçası ve bir diş dövülmüş sarımsak karışımını balığın içine doldurur, aynı malzemeyi balığın üzerine de sürer, bir tencerenin veya yapışmaz bir tavanın içine yarım ay şeklinde yerleştirerek iyi pişmesi için kısık ateşte pişirmeye bırakır. (Bu çeşit balığa karnı dolu balık denir)

Bazı aileler ise balığı dilimleyip galeta ununa bulayarak kızartırlar. Diğer bir yöntem de dilimlenmiş balıkları tuzlayıp, limon suyuna bulayıp biraz bekledikten sonra kızartmaktır.

Böylelikle bayramın sebzeli pilav ve balığı hazırlanır, bütün aile sevinç ve neşeyle hep beraber bayram yemeği yerler.

ی ک غذای نوروزی

سنت در کل ممکن است خیلی دست و پاگیر باشد و گاهی لازم شود انسان انرا بشکند: اما بعضی از این سنت ها بقدری زیبا و دوستداشتنی هستند که قرنها پابرجا می مانند. مراسم عید نوروز در ایران هم یکی از ان سنت های زیباست که پابرجاست.

این عید با تمام شدن فصل سرمای زمستان و شروع سبزی دوباره زمین و شکوفا شدن گلهای که به بهار معروف است آغاز می شود و یک سال کهنه تمام و جای خود را به سال نو می دهد و همه ایرانیها با شادی برای استقبال از این سال جدید لباس نو می پوشند و سفره زیبایی هفت سین را پهن می کنند و دور ان جمع می شوند و دعا می کنند تا اینکه سال تحویل گردد. انگاه همدیگر را می بوسند و به هم تبریک می گویند و سپس اولین غذایی که همه خانواده ایرانی دور هم می خوردند سبزی پلو و ماهی است که طرز تهیه ان به شکل زیر می یاشد.

مواد لازم: برنج، سبزی پلویی: (گشنیز، شوید، تره، برگ پیازچه تازه خیلی کم) و ماهی

برنجی را که تهیه کرده اند داخل ظرفی می ریزند و داخل ان اب می ریزند و چند بار انرا با دست می چرخانند و اب انرا خالی میکنند و این کار را چند بار تکرار می کنند تا برنج دارای اب زلال شود. و متناسب با نوع برنج انرا مدتی با اب و نمک می خیسانند.

سبزی پلویی را که از قبل خوب شسته و ریز کرده اند آماده می گذارند داخل دیگی که می خواهند پلو رو ابکش کنند اب و نمک را به اندازه می ریزند و انرا روی گاز میگذارند تا جوش بیا یابد.

وقتی اب جوش آمد برنج خیس شده را داخل ان می ریزند کمی که پخته شد از روی گاز برمی دارند و ابکش می کنند سپس ته دیگ روغن می ریزند با سیب زمینی یا نان یا مخلوطی از زعفران با مقداری از برنج ابکش شده ویا.....(هر فرد متناسب با علاقه خانواده خود) ته دیگ را می پوشانند بعد برنج ابکش شده را به مقدار کم داخل دیگ می ریزند و روی انرا با سبزی می پوشانند و به همین ترتیب همه برنج را و سبزی را داخل دیگ مخلوط می کنند و شعله گاز را کم می کنند و در دیگ را با پارچه ای تمیز یا دمی می پوشانند و بر روی دیگ قرار می دهند تا پلو خوب پخته شود.

انگاه ماهی را که هر خانواده متناسب با وضع مالی و علاقه خودشان تهیه کرده اند حاضر می کنند. طبخ ماهی به شکلهای مختلف است. بعضی از خانوادهها انرا پس از تمیز کردن حلقه حلقه نمی کنند روی شکم ماهی را کمی با چاقو پاره کرده و مخلوطی از گردوی ساییده شده و ترشی (رب انار ترش) و یک حبه سیر رنده شده را داخل شکم ماهی می گذارند و روی انرا نیز با همین مواد می پوشانند سپس انرا داخل دیگ یا تابه نجسب به صورت حلقه ای قرار می دهند و روی شعله خیلی کم گاز می گذارند تا خوب پخته شود. (به این نوع ماهی، شکم پر می گویند) بعضی ها ماهی را به صورت حلقه حلقه خرد می کنند و تمیز می کنند به ان پودر سوخاری می زنند و سرخ می کنند. بعضی ها به ان نمک و ابلیمو می زنند پس از مدتی انرا سرخ می کنند و به این شکل سبزی پلو و ماهی عید تهیه و همه خانواده با شادی دور هم انرا سرو می کنند.

KELEBEK YOLCULUĞU

2007'de İzmir'de ölen dostum İz Eldin Ali Keryus'a adanmıştır.

Işıkların karmaşasında, o ışık karanlık gecelerimizi aydınlatırdı, bir mum gibi her yeri aydınlatıyordu. Burada, dünyanın elindeydi. Birgün temelli gideceğiz madem bu dünyadan, senin için ruhumu feda edebilseydim, ah anamın oğlu.

Kimseye veda etmeden, tüm rüyalarımı ve rüyalarımızı bencilce alıp gittin ve bir daha geri dönmedin.

İşaretlenmiş gözyaşlarıyla ağladık sana, ama sen bizi düşüncesizce terk edip gittin. Dikenler üstünde yürüyeceksin diye düşündük. Acaba seni tanıyanlar, gözyaşlarıyla mı yazacaklar ağrıtlarını? Bir daha görüşmek umuduyla uğurladık seni, ama sen dönmedin. Bu dünya her şeyi alır, ama hiçbir şey vermez geri.

Annen ağlar, çocuğum nerde? Oğlun denizin ortasında yüzüyor ya da derinliklerinde yatmakta; kimbilir belki yem olmuştur aç balıklara. Annen seni göğsünden şefkatle emzirdi ve şimdi bu ne cüret sendeki. Ölüyorsun ve dünya üzerinde bir yer bulamıyorsun, bedenini balıklar paylaşıyor. "Hakkın bu mu?"

Çocuğun ağlar babam nerde? Adını söyler ama kimse cevap vermez, babam babam babam. Baban öldü sevdiceğim, kimseye veda etmeden, bizlerle vedalaşmadan gitti. Ama bir gün buluşacağız.

Osman Abu Amel

ة فراشة

أهداء الى صديقي عز الدين علي كوريوس الذس توفي في ازмир بتاريخ 2007

في زحمة الأضواء كان الضوء اضاءاً ليالينا المعتمة ولكن مثله و كل الشموع تضيئ ليدى الآخرين , كان هنا يمد الدنيا فتلى اليوم غادرنا بلا رجعة .
اه! لو افديك بروحي يا اين امي.

ما زالت ابنتي امل يا ناملها القصيدة تداعب قيثرتك الى هديتك أيها .

لم تودع أحد حملت أحلامك و احلامنا معك زهيد ولم تعد .

بكينك بدموع من دمي و لكنك كنت تخبي لنا المايا , زهيد ولم تعد انتظرنالك . قدرنا ان تسير على الأشواك ,
ايكتبك و يبكيك كل من عرفك و دعناك على امل اللقاء و لكنك لم تعد . هذه هي الدنيا تأخذ كل شيء و لا تعطي
شيء .

تبكيك امك اين ابني؟ يرتد عليها العدا أبناك يرقد في قعر البحر او في هوى عميقة او اكله السمك . امك ارضعتك
من ثديها الحنان و الآن ما هذه القسوة تموت و يتقاسم السمك لحمك "فعلن تستحق حقك لاجي"

يبكيك ابنك اين ابني؟ ابوك يهتف بأسمك و لكن لا مجيب , أبي أبي أبي! مات أبوك يا حبيبي و لم يودع بخل عليك و
علينا بخس بوداع لكن حتما سنلتقي .

يبكيك ابوك زهيد لم تعود و لن تعود .

عثمان أبو أمل

Yazarlar

Hayyan Ramadan gazetecilik okuyor ve fotoğrafçı. İnsan hakları ve mülteci meseleleriyle ilgileniyor. İstanbul'da yaşıyor.

G. uzun yıllar önce tıp eğitimi almak için Afrika'daki ülkesinden Rusya'ya gitti. O sırada ülkesinde patlak veren savaş nedeniyle geri dönemedi. 1991 yılından beri İstanbul'da yaşıyor ve mültecilerin haklarını savunmak için çalışıyor.

F. Sudan'da yardım kuruluşlarında çalışırken yaşadığı travma yüzünden psikolojik sorunları var. Halen İstanbul'da yaşıyor ve sağlığını düzelmesiyle daha iyi bir geleceğe kavuşmayı ümit ediyor.

M. Sudan'dan savaş nedeniyle kaçmak zorunda kalmadan önce tıp eğitimi almıştı. Başta kadınlar olmak üzere Sudanlıların geleneksel uygulamaları yüzünden yaşadıkları sorunlarla ilgili bilgilendirmek amacıyla yazıyor.

[Yemek tarifinin yazarı] ailesine ve arkadaşlarına yerel yemekler yaparak geleneklerini İstanbul'da sürdüren İranlı bir mülteci. Verdiği tarifi beğeneceğinizi ümit ediyor.

Teşekkür

Mültecilerin Sesi, Avrupa Komisyonu-AENEAS Programı desteği ile yayınlanmaktadır.

Mültecilerin Sesi, mülteci yazar ve sanatçıların görüşlerini ve bakış açılarını paylaşmaları için oluşturulmuş bir forumdur. Yazarlar ve sanatçılar tarafından bu haber bülteni içerisinde ortaya konmuş görüşler, inanışlar ve bakış açıları Helsinki Yurttaşlar Derneği'nin ve Avrupa Komisyonu'nun görüşlerini temsil etmeyebilir.

Katılım

“Mültecilerin Sesi” üç aylık bir bülten olmayı amaçlıyor. Bizlerle bilgilerinizi, hikayelerinizi ve eserlerinizi paylaşmanızı bekliyoruz. Eğer yazılarınızı anadilinizde göndermek isterseniz, bültende çevirisi ile birlikte yayınlanması için elimizden geleni yapacağız. Yazılarınızı göndermek için lütfen e-mail atın: refugeeaid@hyd.org.tr ya da telefon edin: **0212 292 4830**

Mültecilerin Sesi

Türkiye'de Yaşayan Mültecilerin Görüşlerine Adanmıştır

Helsinki Yurttaşlar Derneği

Mülteci Savunuculuk ve Destek Programı (MDP)

Tomtom Mah. Kumbaracı Sok.
50/3A, Beyoğlu 34433, İstanbul

Tel: 0212-292 48 30

www.hyd.org.tr